

RETU-HANKE

TYÖPAJA 2

2.12.2019

TOIMIJUUS – TOTEEMISSA TUTKITTUA

Helena Kasurinen

**RETU-hankkeen
pilotointityöpaja 2.
2.12.2019**

Laurean tutkimushanke – Hyvinvointi-klusteri

- TOTEEMI-hanke – OKM:n rahoittama (2017–2019)
- Korkeakouluopiskelijat noin 1000 vastaajaa
- Ammatillisen 2. asteen opiskelijat noin 800 vastaajaa
- Lukiolaiset noin 300 vastaajaa

Hankkeen tuloksia esitellään julkaisussa, joka ilmestyi marraskuussa 2019.

SISÄLTÖ

- tutkimustuloksia esitellään ensin ZEF-raporttien valossa: AMK- ja ammatillisen koulutuksen opiskelijat
- julkaisussa esiteltyjä tuloksia (AMK-opiskelijat)
- yhteenveto ja keskustelua

TOTEEMI

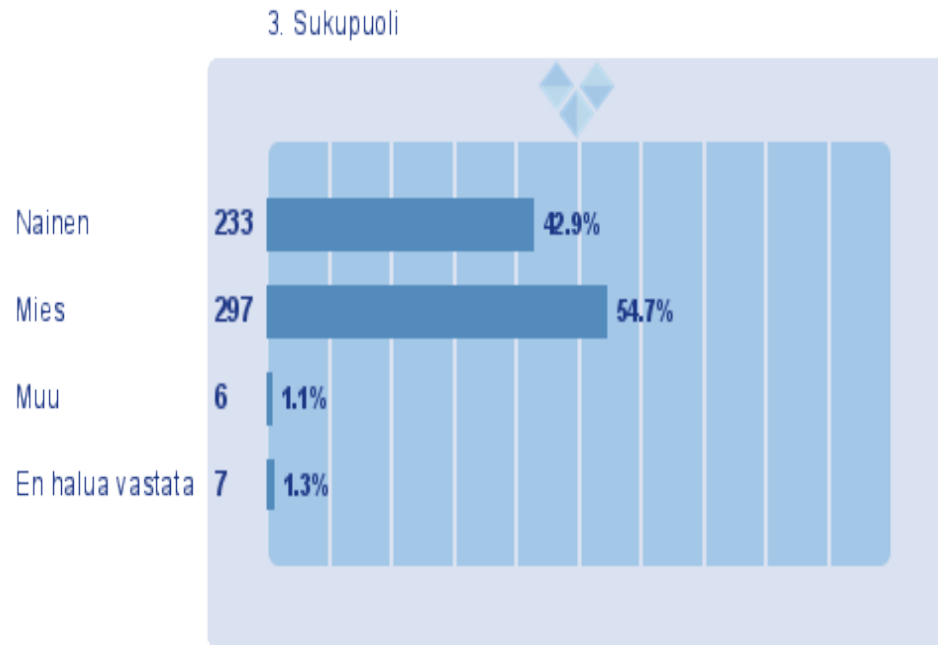

TUTKIMUSKYSYMYKSET

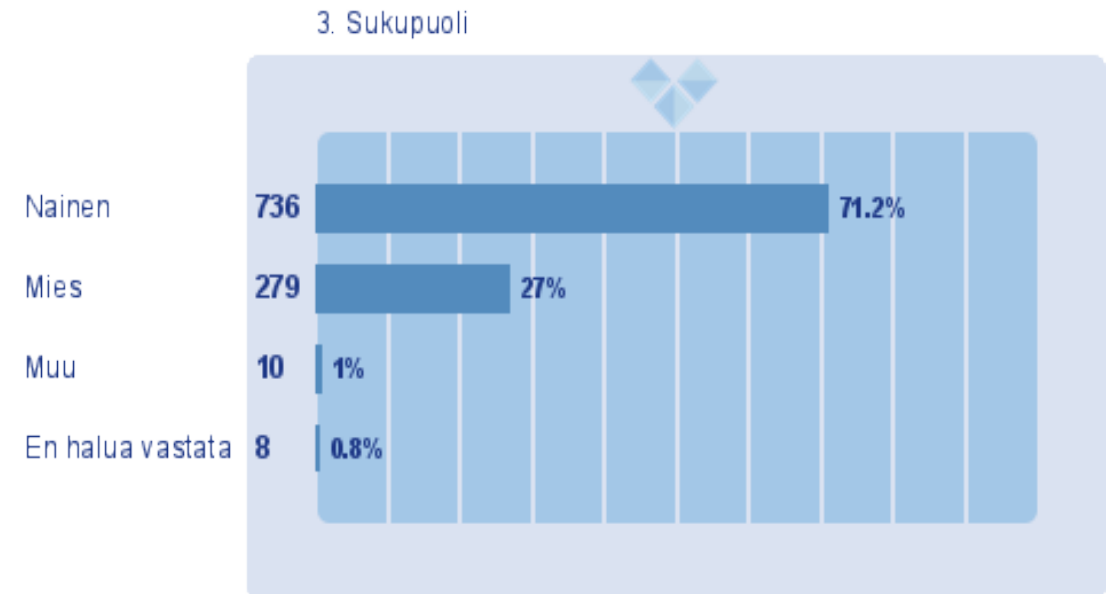
- Miten opiskelijat kokivat elämäntilanteensa ja opintonsa
- Miten opiskelijat arvioivat taitojaan ja toimintakykyään
- Miten opiskelijat arvioivat oppimisympäristöään
- Kuinka merkityksellisiä eri asiat olivat opiskelijoille

TAUSTATIETOJA - SUKUPUOLI

AOL

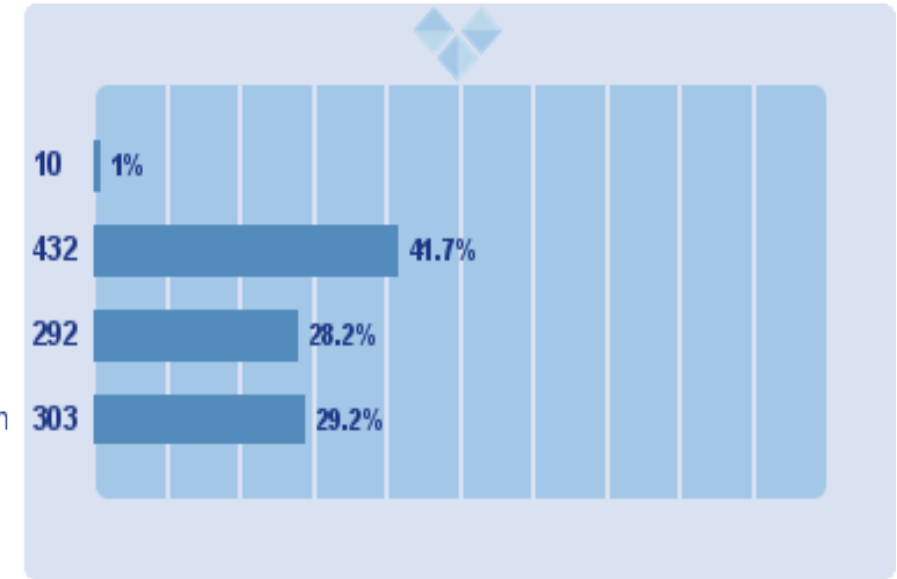
AMK

IKÄ

AMK

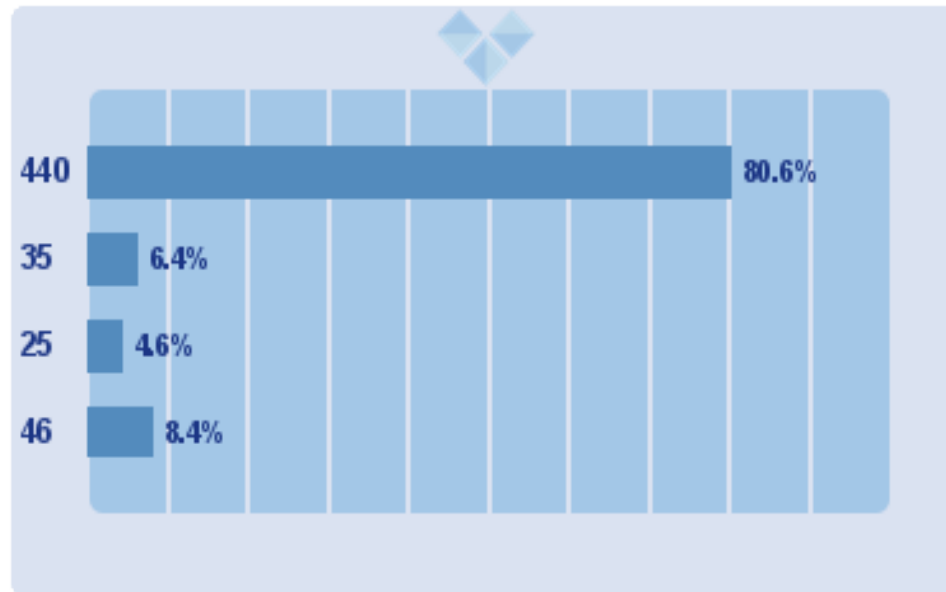
2. Ikä

AOL

2. Ikä

16-19 vuotta
20-24 vuotta
25-30 vuotta
30 vuotta tai enemmän

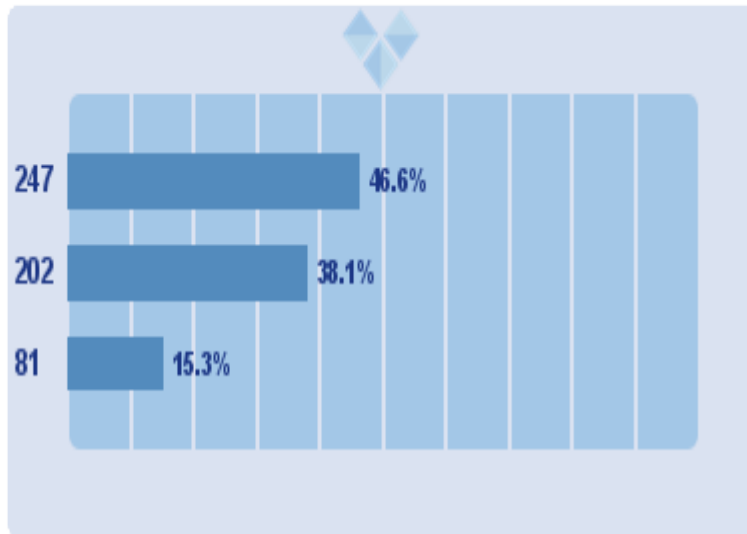

OPINTOJEN VAIHE

AOL

10. Opintojen vaihe

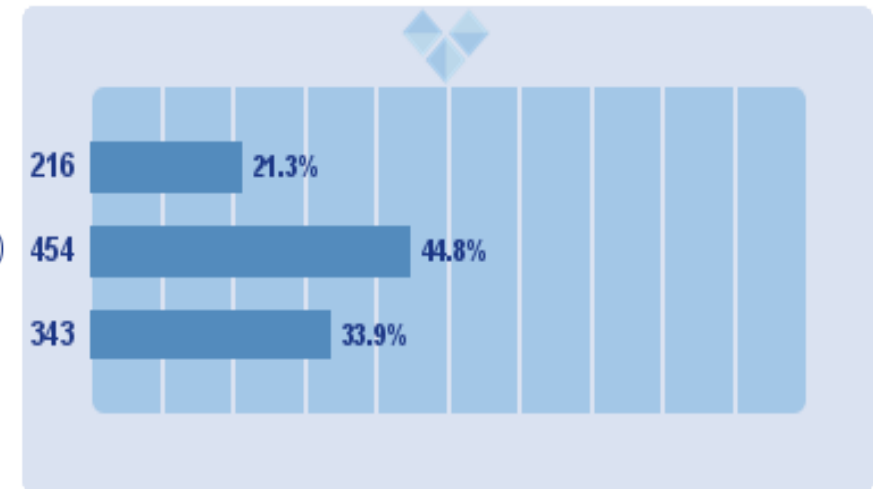
Alkuvaihe (1. lukuvuosi)
Keskivaihe (2. lukuvuosi)
Loppuvaihe

AMK

12. Opintojen vaihe

Alkuvaihe (1. lukuvuosi)
Keskivaihe (2. tai 3. lukuvuosi)
Loppuvaihe

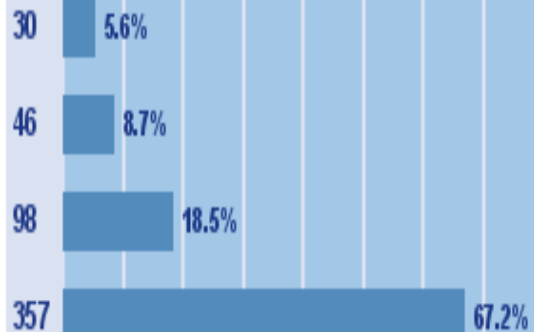

TYÖSSÄKÄYNTI OPINTOJEN OHELLA

7. Työssäkäynti opintojen ohella

AOL

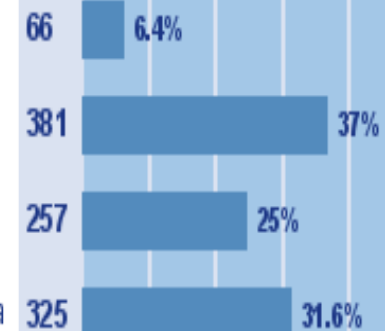
Säännöllisesti alle 10h/viikko
Säännöllisesti yli 10h/viikko
Satunnaisesti
En käy töissä opintojeni ohella

7. Työssäkäynti opintojen ohella

AMK

Säännöllisesti alle 10h/viikko
Säännöllisesti yli 10h/viikko
Satunnaisesti
En käy töissä opintojeni ohella

TAUSTATIETOJA AOL

11. Nykyinen koulutusala

Humanistiset ja taidealat sekä
taideteollisuusalat

4

0.8%

Kasvatusala

9

1.8%

Kauppa ja hallinto

72

14.3%

Luonnontieteet

20

4%

Maa- ja metsätalousala

1

0.2%

Palveluala

80

15.9%

Tekniikan ala

164

32.6%

Terveys- ja hyvinvointialat

93

18.5%

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne

55

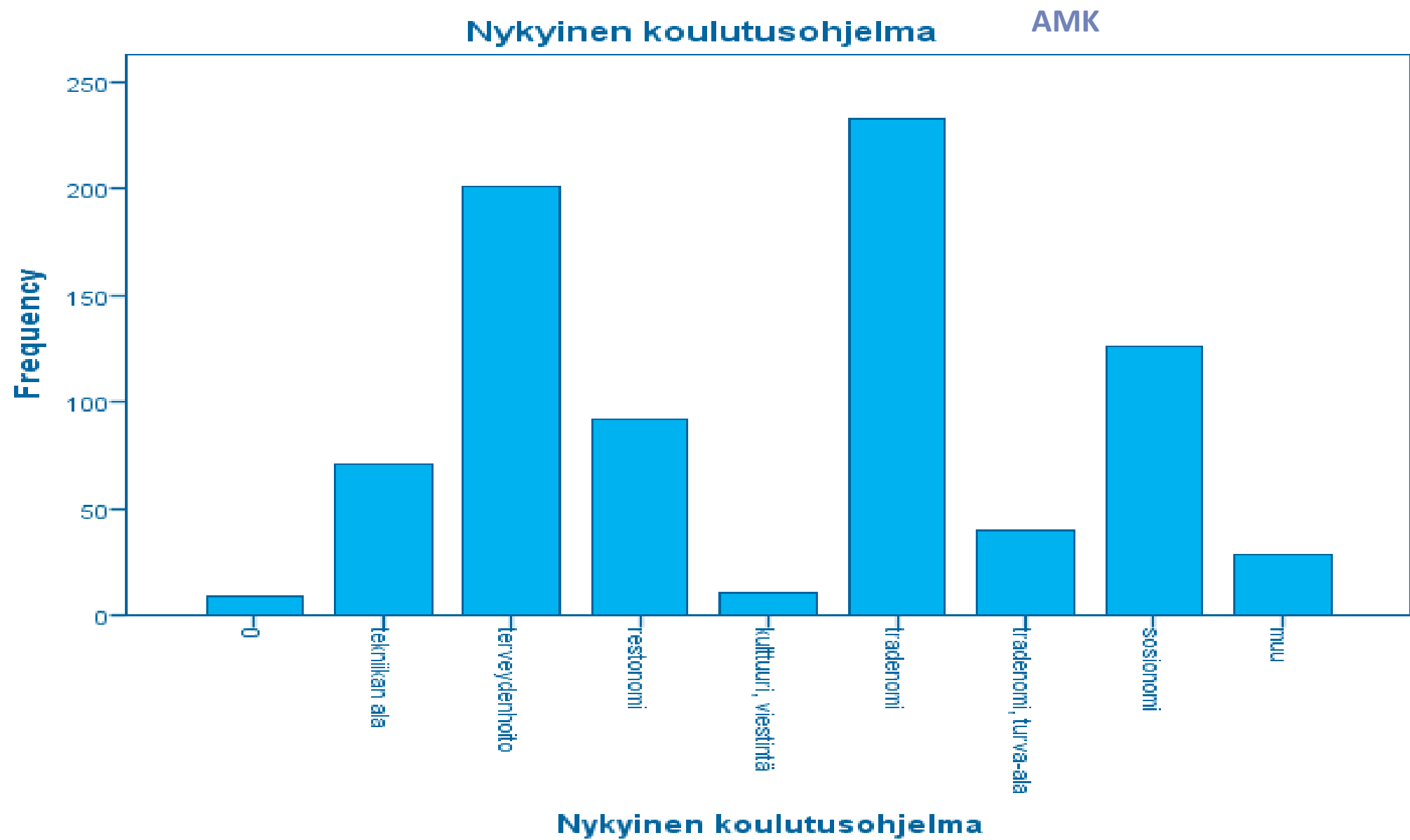
10.9%

Yhteiskunnalliset alat

5

1%

OPINTOJEN ETENEMINEN

AOL:

Opintoni ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti 48 %

Oppilaitoksesta/opinnoista johtuva syy

Opintojen työläys	9 %
Kurssien pakollinen suoritusjärjestys tai niiden huono aikataulutus	8 %
Ylityöläs tai liian vaikea kurssi	7 %
Puutteellinen ohjaus	10,5 %

Henkilökohtaiset syyt

Heikko motivaatio	27 %
Puutteelliset opiskelutaidot	5 %
Työssäkäynti	3 %
Perhe	3 %
Muut henkilökohtaiset syyt	13 %
Sairaus	8 %

Opintoni ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti

Opintojen työläys

Kurssien pakollinen suoritusjärjestys tai niiden huono aikataulutus

Ylityöläs tai liian vaikea kurssi tai tentti

Puutteellinen ohjaus

Heikko motivaatio

Puutteelliset opiskelutaidot

Työssäkäynti

Sairaus

Kiusaaminen, syrjintä tai häirintä

Perhe

Aikaa vievä harrastus

Henkilökohtaiset syyt

Aktiivisuus opiskelijajärjestössä

Opinnäytetyö

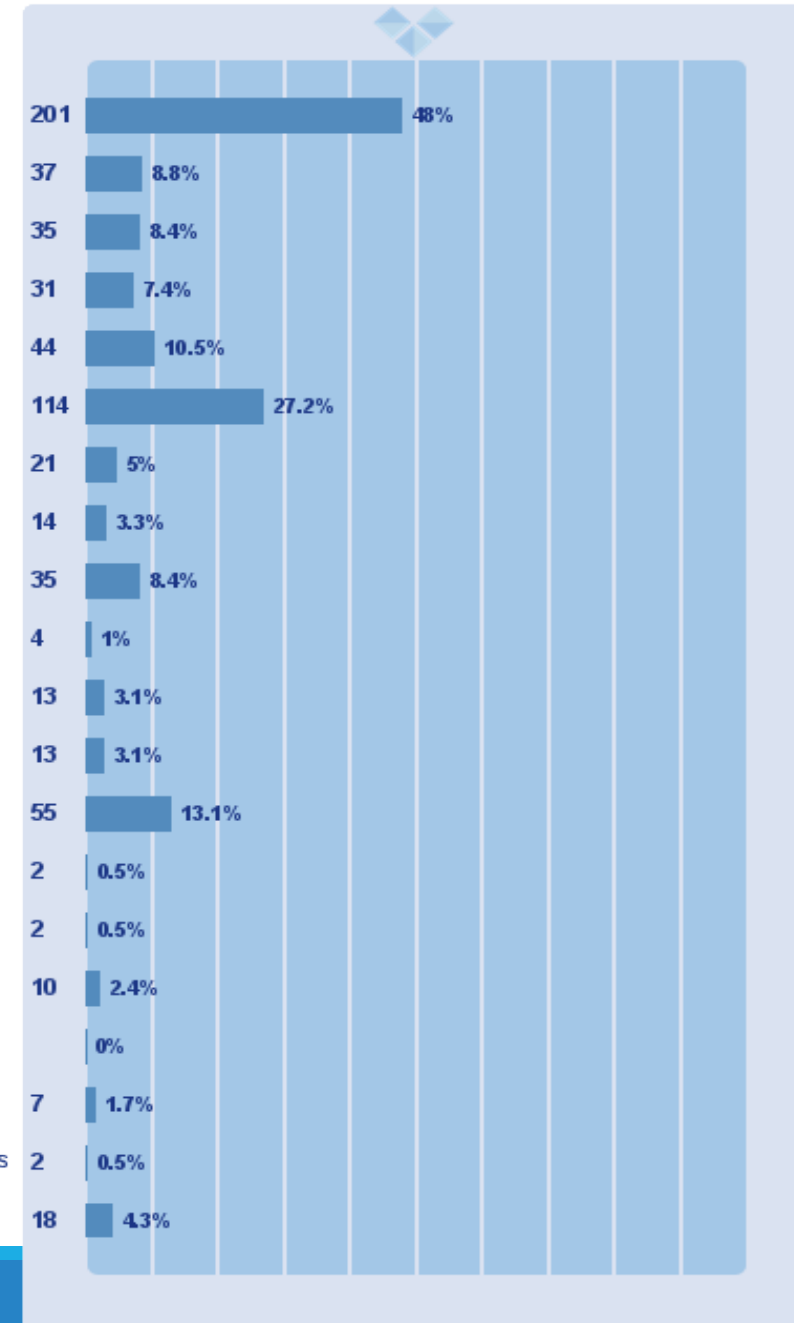
Kokemus väärästä alasta

Vaihto-opinnot ulkomailla

Toimeentulovaikkeudet

Opintotukikuukausien riittämättömyys

Muu, mikä?

OPINTOJEN ETENEMINEN AMK 61 % SUUNNITELMIEN MUKAISESTI

Opintoni ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti

Opintojen työläys

Kurssien pakollinen suoritusjärjestys tai niiden huono aikataulutus

Ylityöläs tai liian vaikea kurssi tai tentti

Puutteellinen ohjaus

Heikko motivaatio

Puutteelliset opiskelutaidot

Työssäkäynti

Sairaus

Kiusaaminen, syrjintä tai häirintä

Perhe

Aikaa vievä harrastus

Henkilökohtaiset syyt

Aktiivisuus opiskelijajärjestössä

Opinnäytetyö

Kokemus väärästä alasta

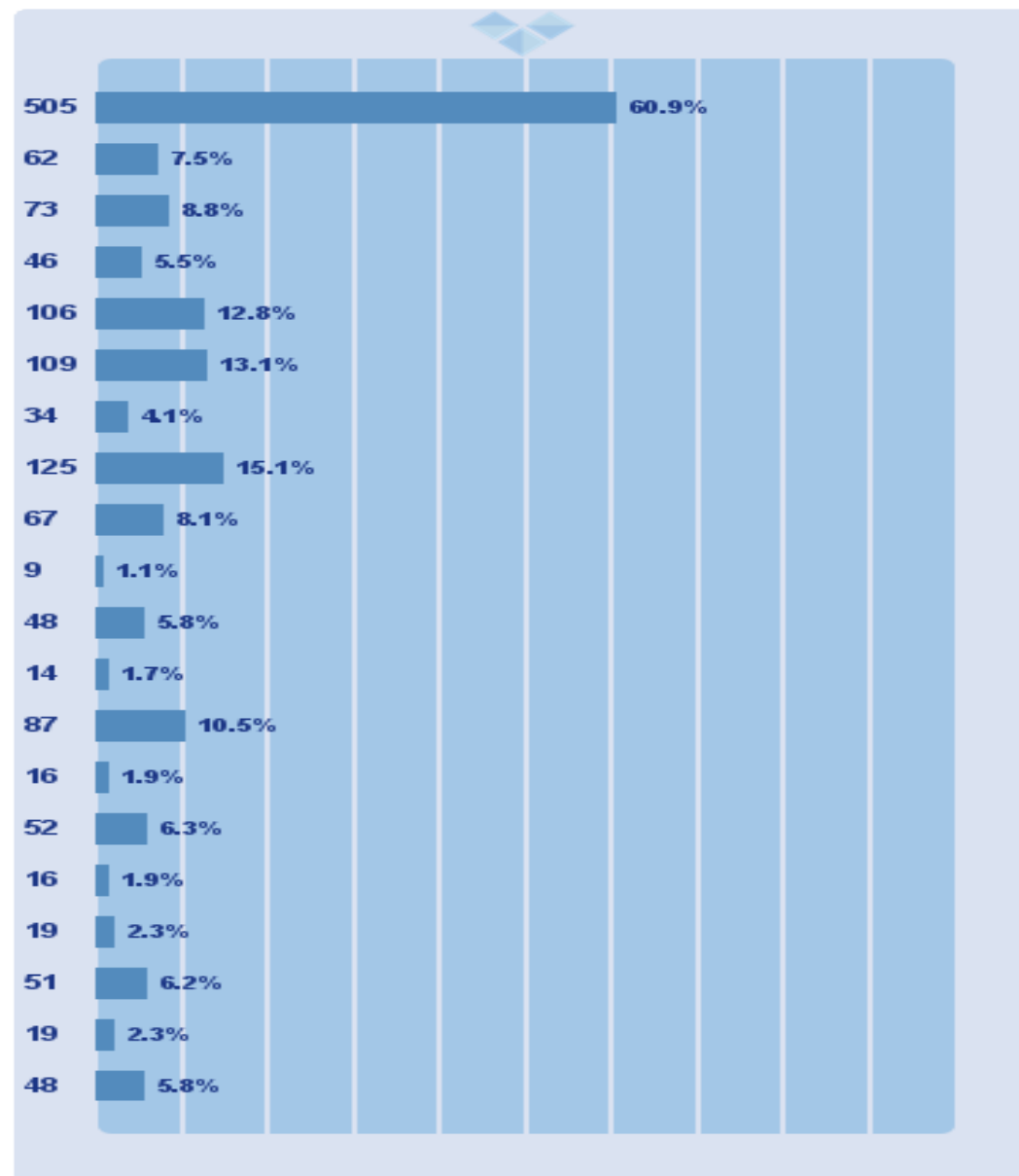
Vaihto-opinnot ulkomailla

Toimeentulovaikkeudet

Opintotukikuukausien riittämättömyys

Muu, mikä?

9. Jos opintosi ovat edenneet tavoitteitasi hitaammin, mitkä ovat mielestäsi keskeisimmät syyt tähän?

Taulukko 2. Opiskelijoiden kuvaukset opintojen hidastumisen syistä

	VALMIIT VAIHTOEHDOT	OMAT VASTAUKSET
YKSILÖLLISET TEKIJÄT	Motivaation puute Puutteet opiskelutaidoissa Sairaus Muut henkilökohtaiset syyt	Motivaation ja kunnianhimon puute Puutteet opiskelutaidoissa Sairaus Stressi ja uupumus Vertaistuen puute
ELÄMÄNTILANNE	Perhe Työssäkäynti Toimeentulovaikeudet	Lasten saaminen, raskaus ja synnytys
OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	Opintojen työläys Kurssien pakollinen suoritusjärjestys Ylityöläs tai vaikea kurssi/tentti Puutteellinen ohjaus Vaihto-opinnot Opinnäytetyö	Pedagogiset ratkaisut – ryhmätyöt Lähiopetuksen vähäisyys Opiskelujen joustamattomuus Ohjauksen ja tuen puute Vaihto-opiskelu

OPIKSELEMINEN JA OPPILAITOKSENI

4. Opiskeltavat asiat tuntuvat niin monimutkaisilta, että joudun kertaamaan asioita yhä uudelleen oppiakseni ne.

AOL

AMK

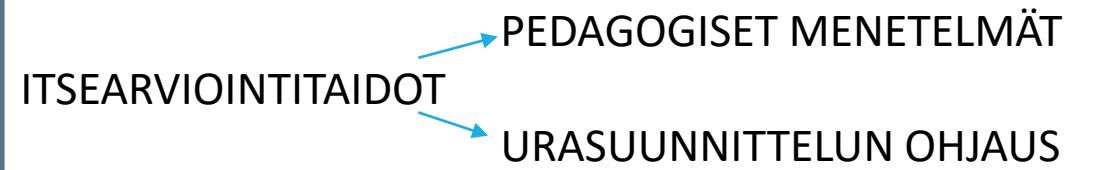
ITSEARVIOINTI

5. Opiskelutaitoni ovat hyvät suhteessa opintojeni vaativuustasoon.

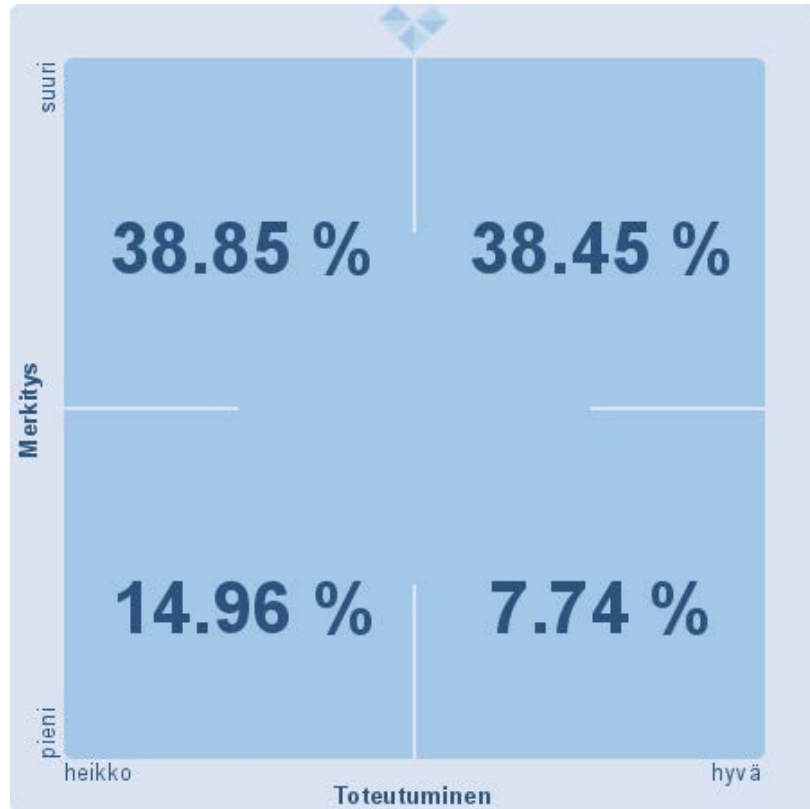

OPIKESKELEMINEN JA OPPILAITOKSENI

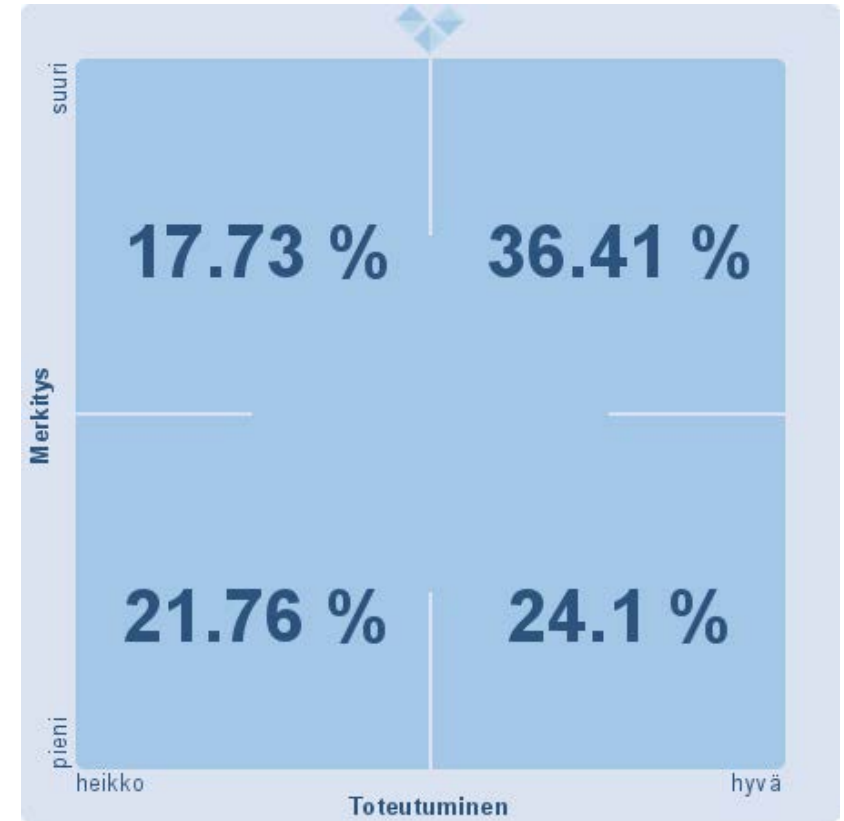
Kysymys 15. Saan riittävästi palautetta oppimisestani.

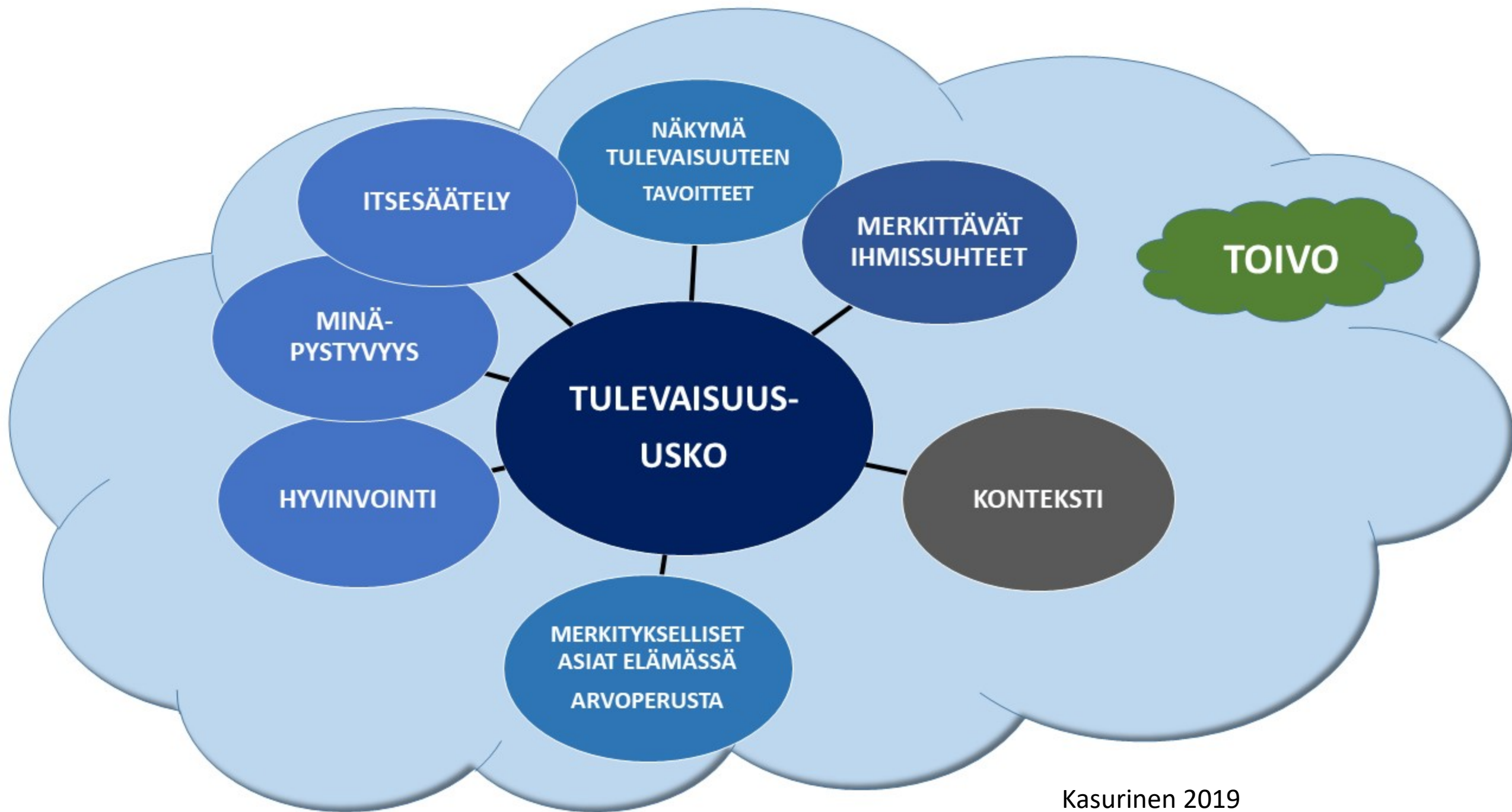

Ammattikorkeakoulu

Ammatillinen oppilaitos

KULTTUURINEN JA SOSIAALINEN PÄÄOMA

Sosiaalinen pääoma:

Yksilön kyvyt ja taidot toimia erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa ja verkostoissa

Miten harjoitellaan turvallisissa tilanteissa?

Kulttuurinen pääoma

tarkoittaa tietoa, taitoa, älyä, kokemuksia, suhteita ja muuta **pääomaa** jota yksilö voi käyttää menestyäkseen yhteiskunnassa.

Liittyy sosioekonomiseen taustaan.

(Bourdieu 1986)

Miten sanoitetaan ohjausprosessin aikana?

SOSIAALINEN TOIMINTAKYKY

Sosiaalinen toimintakyky antaa edellytykset arjessa selviytymiselle ja tavoitteiden löytämiselle ja saavuttamiselle.

Yksilö tarvitsee pysyviä läheissuhteita ja toimivaa vuorovaikutusta voidakseen olla eheä ja toimiva yksilö.

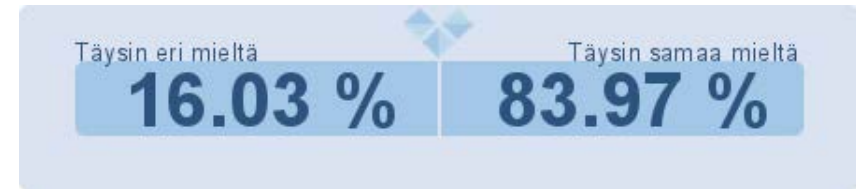
Eheä ja toimiva yksilö on sosiaalisesti toimintakykyinen; hän suoriutuu elämän haasteista, unelmoi ja asettaa tavoitteita. (Kannasoja 2013)

RESILIENSSI

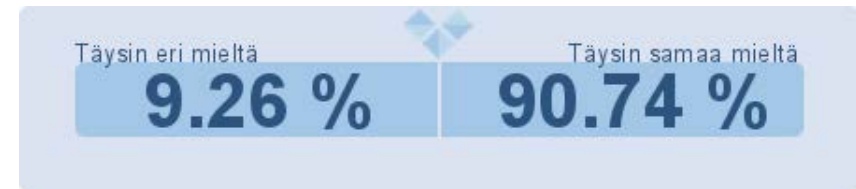
- resilienssi on sopeutumista vaativiin tilanteisiin ja kykyä palautua vastoinkäymisistä (Poijula 2018)
- resilienssi ilmenee yksilötasolla mm. optimismina, aktiivisuutena, itsetuntemuksena, minäpystyvyytenä, itsesäätelynä ja autonomisena toimintana sekä henkisyysnä (Bimrose & Hearne 2012, McLarnon & Rothstein 2013, Poijula 2018)
- ”resilienssi on kokonaisuuden näkemistä, oleelliseen ja positiiviseen keskittymistä ja priorisointia yhdistettynä tunneälykkyyteen ja sosiaalisiin taitoihin” (Poijula 2018)

Sosiaaliset suhteet ja tärkeät ihmissuhteet AOL-AINEISTO

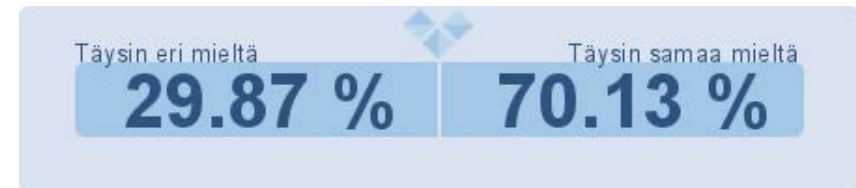
Sosiaalisissa suhteissa tai tilanteissa toimiminen on minulle luontevaa.

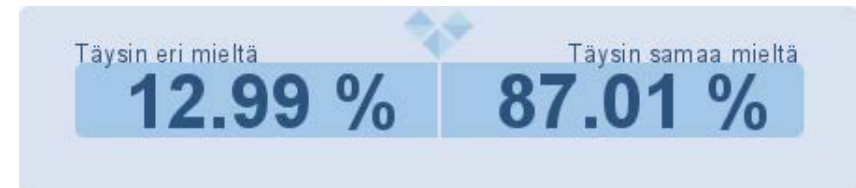
Autan mielelläni muita ihmisiä heidän ongelmissaan.

Koen oloni usein hermostuneeksi tai jännittyneeksi uusissa tilanteissa.

Ihmissuhteeni auttavat minua jaksamaan opinnoissani ja/tai työssäni.

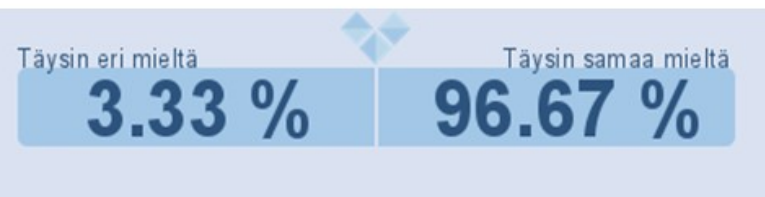

Sosiaaliset tilanteet ja tärkeät ihmissuhteet

Sosiaalisissa suhteissa tai tilanteissa toimiminen on minulle luontevaa.

Autan mielelläni muita ihmisiä heidän ongelmissaan.

Koen oloni usein hermostuneeksi tai jännittyneeksi uusissa tilanteissa.

Ihmissuhteeni auttavat minua jaksamaan opinnoissani ja/tai työssäni.

TOTEEMI

Toimintakyky ja hyvinvointi AOL-AINEISTO

Olen tuntenut itseni masentuneeksi kuluneen lukukauden aikana.

Tunnen paljon stressiä opintoihin, töihin tai muuhun elämään liittyen.

Minulla on jokin opintojen suorittamista tai työntekoa vaikeuttava fyysinen tai psyykkinen haitta.

Koen itseni yksinäiseksi.

Toimintakyky ja hyvinvointi

Olen tuntenut itseni masentuneeksi kuluneen lukukauden aikana.

Tunnen paljon stressiä opintoihin, töihin tai muuhun elämään liittyen.

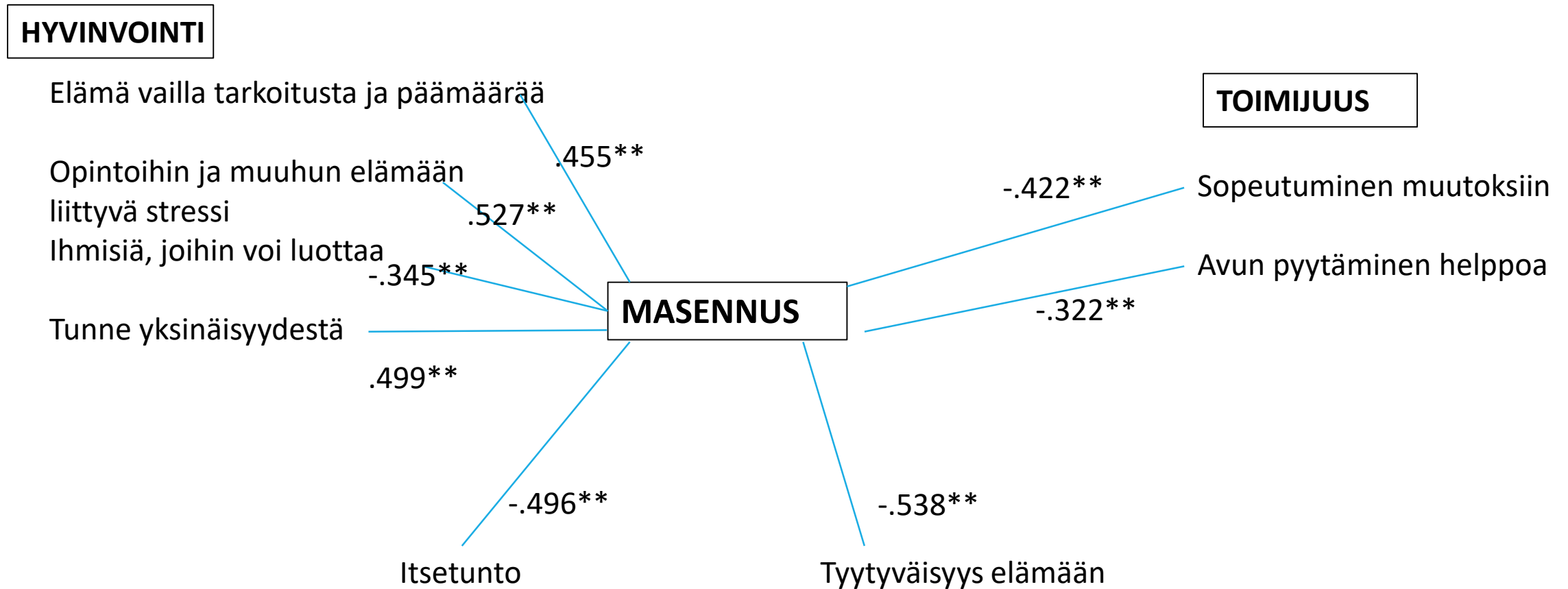
Minulla on jokin opintojen suorittamista tai työntekoa vaikeuttava fyysinen tai psyykkinen haitta.

Koen itseni yksinäiseksi.

AMK-AINEISTO

Correlations (**significant at the 0.01 level 2-tailed)

Kuva 15. Masentuneisuuden kokemus – korrelaatiot hyvinvointi- ja toimijuusmuuttujiin (Kasurinen 2019)

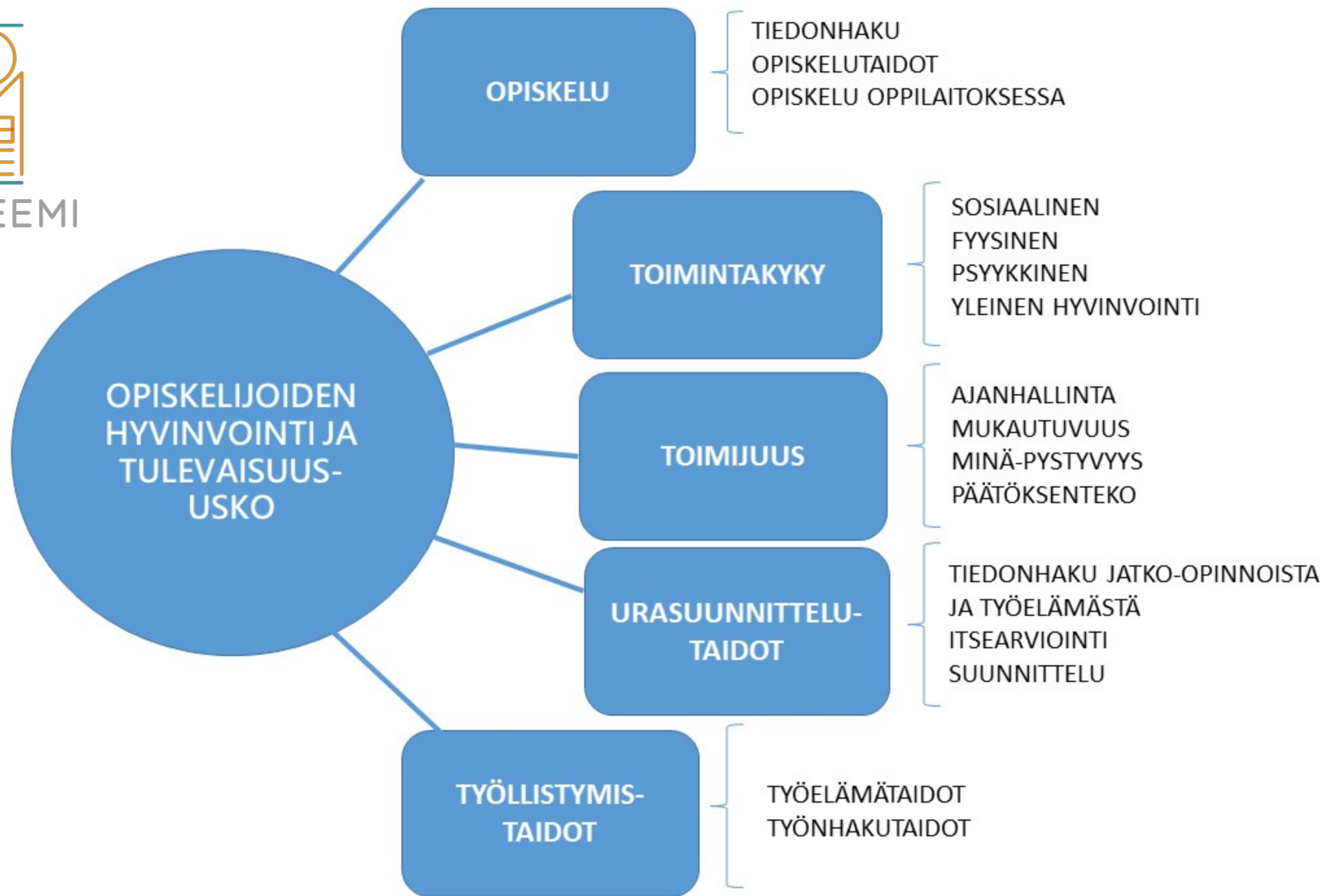
TOIMIJUUS – päämäärätietoinen työskentely

Toimijuudella (agency) tarkoitetaan ohjauksessa yksilön **kykyä rakentaa omaa elämänuraansa** siten, että hän pystyy suunnittelemaan ja etsimään tietoa sekä tekemään päätöksiä valintatilanteissa (Amundson 2003).

”Ammatinvalinta- ja elämänurateorioissa toimijuus on tavalla tai toisella aina esillä. Ammatinvalinta ja elämänuran rakentaminen sisältävät **suuntautumista, suunnittelua, valitsemista ja päätöksentekoa sekä sovittautumista ja kehittymistä** valitulla koulutus-, ammatti- ja työpolulla ja elämänuran muutoksissa. Nämä kaikki ovat sellaisia **agenttisia toimintoja**, joita voidaan kutsua elämässä suunnanotoksi.” (ks. Vanhalakka-Ruoho 2015).

TOTEEMI

TOIMIJUUS AOL-AINEISTO

Pysyn suunnitelmissani ja pidän kiinni sovituista asioista

Suunnittelen ajankäyttöäni ja pysyn yleensä asettamassani aikataulussa

Kykenen tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja koskien omaa elämääni ja toimintaani

Selviydyn hyvin opinnoissani, työssäni tai muussa elämässäni eteen tulevista ongelmista tai muutoksista

Opiskelun ja muun elämän yhteensovittaminen on minulle pääsääntöisesti helppoa.

AMK-AINEISTO

Toimijuus

Pysyn suunnitelmissani ja pidän kiinni sovituista asioista.

Täysin eri mieltä

13.06 %

Täysin samaa mieltä

86.94 %

Suunnittelen ajankäyttöäni ja pysyn yleensä asettamassani aikataulussa.

Täysin eri mieltä

26.62 %

Täysin samaa mieltä

73.38 %

Kykenen tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja koskien omaa elämääni ja toimintaani.

Täysin eri mieltä

3.17 %

Täysin samaa mieltä

96.83 %

Selviydyn hyvin opinnoissani, työssäni tai muussa elämässäni eteen tulevista ongelmista tai muutoksista.

Täysin eri mieltä

9.51 %

Täysin samaa mieltä

90.49 %

Opiskelun ja muun elämän yhteensovittaminen on minulle pääsääntöisesti helppoa.

Täysin eri mieltä

24.34 %

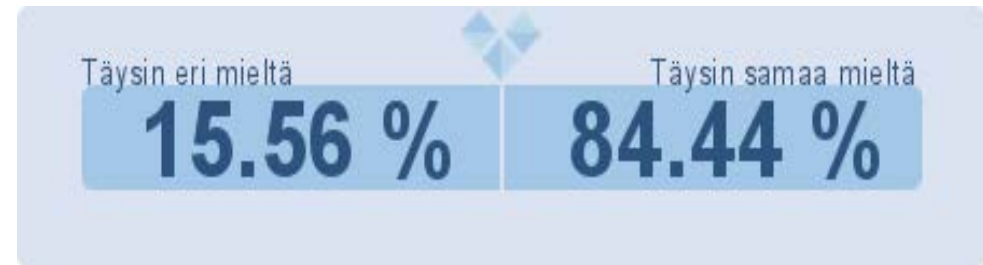
Täysin samaa mieltä

75.66 %

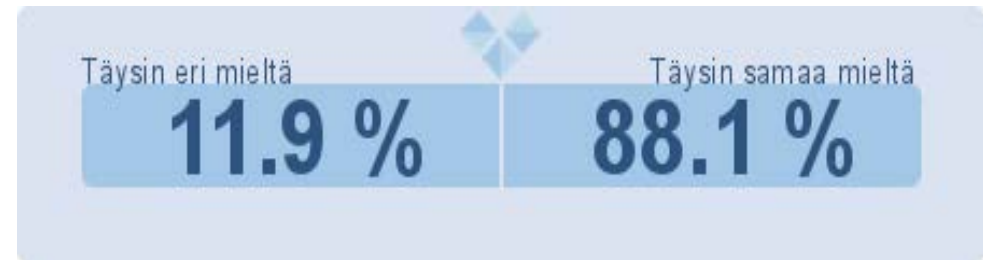
TOIMIJUUS: MINÄ-PYSTYVYYS

Kysymys. Pysyn tavoitteissani ja saavutan usein päämääräni.

Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa.

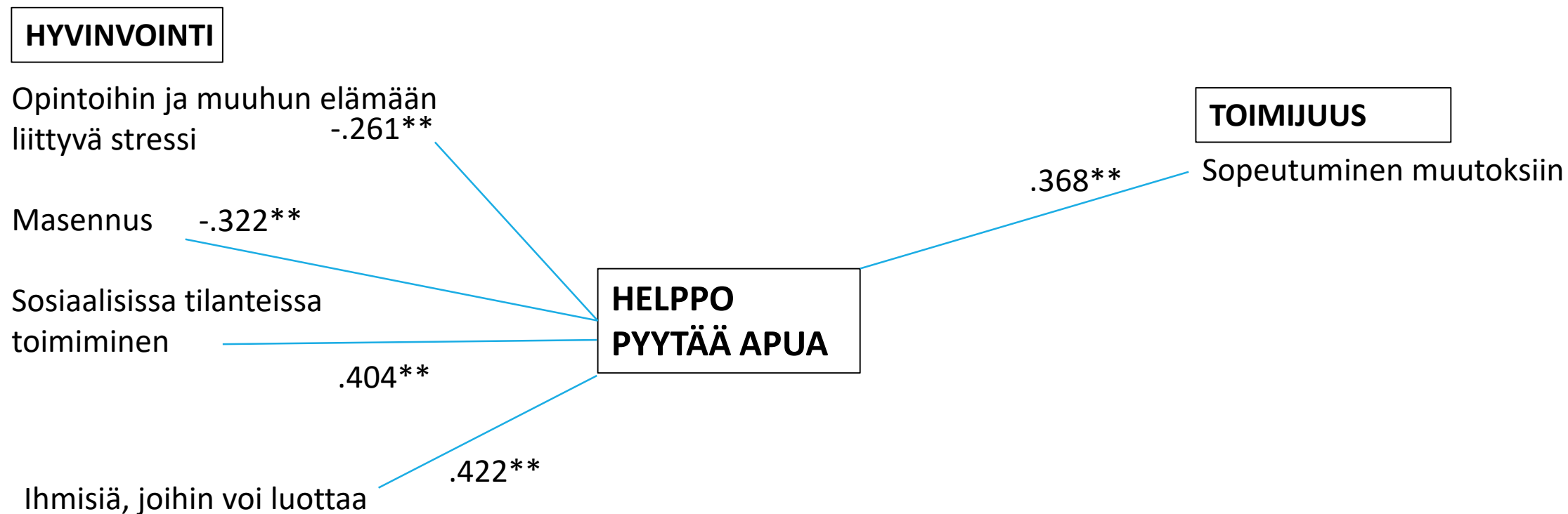
Opiskelijat ammattikorkeakoulussa.

Taulukko 3. Opintojen etenemisen yhteys toimijuuteen ja hyvinvointiin (opinnot edenneet suunnitelmien mukaan 1, opinnot hidastuneet 2).

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	2,091	,125		16,746	,000		
	AGEN	-,025	,004	-,211	-5,599	,000	1,000	1,000
2	(Constant)	1,648	,173		9,508	,000		
	AGEN	-,019	,005	-,161	-4,061	,000	,883	1,133
	RESI	,019	,005	,145	3,647	,000	,883	1,133
a. Dependent Variable: Jos opintosi ovat edenneet tavoitteitasi hitaammin_ mitkä ovat mielestäsi keskeisimmät syyt tähän?_Opintoni ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti								

Correlations (**significant at the 0.01 level 2-tailed)

Kuva 21. Opiskelijoiden avun pyytämisen helppous - korrelaatiot hyvinvointiin ja toimijuuteen (Kasurinen 2019)

Kasurinen (toim.)
OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI JA TULEVAISUUSUSKO
AMMATTIKORKEAKOULUSSA. 2019.

Sisällys

1 Johdanto

2 Opiskelijan hyvinvointi ja tulevaisuususkko (Kasurinen Helena)

3 Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus (Kasurinen Helena, Saloranta Arto, Gröhn Saara)

4 Tutkimuksen tulokset (Kasurinen Helena, Saloranta Arto, Gröhn Saara)

5 Tulosten yhteenveto

6 Opiskelijoiden toimintakyky ammattikorkeakoulussa (Sorri Riikka)

7 Korkeakoulukirjasto opiskeluhyvinvointia tukemassa (Kalema Hannele)

8 Osaanko kysyä ohjauksessa oikeita asioita? (Saloranta Arto)

9 Loppusanat

LÄHTEET

LIITTEET

Liite Toteemin julkaisuun:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/262898>

KITOS

YHTEYSTIEDOT:

Helena Kasurinen

KT, asiantuntija

Projektipäällikkö RETU-hanke

Email: helena.kasurinen@laurea.fi

Kuva Riina Kärki